

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. gruodžio 11 d.

Data	Pateikiamos informacijos apibendrinimas	Informacijos šaltinis
Bendra akreditacijos valstybių ekonominė informacija		
2024-11-29	Programinės įrangos įmonė „Alphabet“, pagrindinė „Google“ įmonė, planuoja statyti naują duomenų centrą Suomijoje už daugiau nei 1 mlrd. EUR. Vyriausybė patvirtino keturių žemės sklypų Muhos ir Kajaani rajonuose vidurio Suomijoje, siekiančių 1400 hektarų pardavimą bendrovei „Google“ už 27 mln. EUR. Suomijos ministras pirmininkas Petteri Orpo šį susitarimą pavadino istoriniu. Šis sandoris sudaro pagrindą potencialioms būsimoms investicijoms, toliau stiprindamas Suomijos, kaip pagrindinės pasaulinės duomenų infrastruktūros šalies poziciją.	Helsingin Sanomat, Yle, Ilta-Sanomat, Talouselämä, Helsingin Sanomat, a press conference.
2024-11-08	Suomijos ekonomikos atsigavimas rodo daug žadančius ženklus – ekonomistai prognozuoja iki 2% augimą 2025 m. Namų ūkių perkamoji galia gerėja dėl lėtėjančios infliacijos ir darbo užmokesčio didėjimo, todėl kartu su verslu didėja ir vartotojų pasitikėjimas. TVF prognozuoja 2% augimą kitąmet, o Suomijos bankas yra atsargesnis – prognozuoja 1,1%. Prie augimo prognozės prisidėjo tikėtini palūkanų normų mažinimai iš Europos centrinio banko ir padidėjusi paklausa pagrindinėse Suomijos eksporto rinkose. Nors pramonės sektoriuje iššūkių išlieka, statybų ir vidaus vartojimo perspektyvos atrodo šviesesnės.	https://www.hs.fi/talou/art-2000010806239.html
2024-11-19	Pagal Suomijos ekonomikos reikalų ir užimtumo išleistą naujausią raportą, užimtumas kitąmet turi nežymiai didėti iki 8,5%, o 2026 m. pradėti mažėti – tai susiję su atsigausančiu statybų sektoriumi, kuriame užimtumas pasiekė žemiausią lygį per 25 pastaruosius metus. Taip pat augantis užimtumas lemiamas atvykstančių imigrantų, ypač iš Pietų ir Pietryčių Azijos, skaičiumi, pvz., 2023 m. į Suomiją atvyko per 70 tūkst. imigrantų, kai 2022 m. atvykusių skaičius siekė 20 tūkst.	https://tem.fi/en/-/labour-market-forecast-employment-to-pick-up-in-2025
2024-11-01	Nedarbas Suomijoje auga netolygiai, o kai kurie regionai susiduria su rimtais iššūkiais. Nors daugelis Vakarų Suomijos savivaldybių gali pasigirti beveik pilnu užimtumu, Rytų šalies regionai praneša apie aukštesnius rodiklius – nedarbas siekia 15–18%. Labiausiai nukentėjusios vietovės yra Šiaurės Karelijoje (Rytų Suomija). Regiono ekspertai pabrėžia Rytų ir Vakarų Suomijos takoskyrą, pažymėdami, kad stiprūs Vakarų Suomijos verslo sektoriai suteikia	https://yle.fi/a/74-20120170

	atsparumo, o Rytų Suomija susiduria su rizika dėl sumažėjusios tarpvalstybinės veiklos su Rusija.	
2024-11-01	Nors spartus vėjo energijos pajėgumų padidėjimas Suomijoje ir Olkiluoto atominės elektrinės trečiojo reaktoriaus pastatymas leido Suomijai beveik savarankiškai gaminti elektros energiją, panašu, kad dabartinis vėjo energijos statybų bumas lėtėja . Nepaisant lūkesčių dėl didelių investicijų, galinčių padidinti elektros paklausą, pavyzdžiui, su vandeniliu susijusių projektų, trūksta pakankamai paklausos, kad būtų galima statyti naujų vėjo jėgainių parkų. Prie šio neapibrėžtumo prisidėjo kylančios palūkanų normos, infliacija, geopolitinė įtampa ir konkurencingumo problemos ES. Suomijos energetikos pramonės asociacijos generalinis direktorius, pastebi, kad nors planuojama daug vėjo jėgainių projektų, sprendimai investuoti stringa.	Taloussanomat
2024-11-28	Suomijos vyriausybė šiuo metu svarsto du esminius pakeitimus, susijusius su vėjo energijos pramone: vienas – tikslinti vėjo įmonių savivaldybėms mokamus nekilnojamojo turto mokesčius, galimai sumažinant valstybės pagalbą savivaldybėms. Antrasis siūlymas – keisti vėjo jėgainių parko atstumo reglamentus, decibelų matavimus pakeičiant fiksuotomis atstumo ribomis, kurios gali trukdyti tolesnei plėtrai. „Wpd Suomi Oy“ generalinis direktorius perspėja, kad politikai, norėdami pritraukti ekologiškų investicijų, turėtų vengti komplikuoti vėjo elektrinių plėtrą. Tuo tarpu Suomijos gamtinių ir biodujų perdavimo sistemos operatoriaus „Gasgrid“ generalinis direktorius teigė, kad Suomijos atsinaujinantys energijos ištekliai ir sukurtas elektros tinklas suteikia konkurencinį pranašumą vandenilio gamyboje. Tačiau išlieka iššūkių siekiant užsitikrinti didelius vandenilio produktų klientus, o tai sulėtino projektus.	Hufvustadsbladet
2024-11-04	Užsieniečiai ekspertai, dirbantys Suomijoje atlyginimų lygiu aplenkė pačius vietinius suomių. Užsienyje gimę darbuotojai, einantys specialistų pareigas, uždirbo 3,7 % daugiau nei Suomijoje gimę darbuotojai – tai reikšmingas pokytis, palyginti su ankstesniais metais. Nors užsienyje gimę darbuotojai dabar dirba geriau apmokamus, daugiau pastangų reikalaujančius darbus, jie vis tiek uždirba vidutiniškai apie 15 % mažiau, palyginti su Suomijoje gimusiais visų profesijų darbuotojais. Pavyzdžiui, užsienyje gimusių darbuotojų valandinio darbo užmokesčio mediana buvo 16,75 EUR, o Suomijoje gimusių darbuotojų – 19,61 EUR. Daugelis aukštą išsilavinimą turinčių užsienyje gimusių asmenų taip pat dirba darbus, kurie neatitinka jų kvalifikacijos.	Helsingin Sanomat
2024-11-05	Prognozuojama, kad 2025 m. Suomijos miško pramonės gamyba toliau augs, ypač masinės gamybos sektoriuje. Per pastaruosius dvejus metus sumažėjus medienos vartojimui, šiemet šiek tiek padidės medienos sunaudojimas apie 3% dėl pagerėjusios chemijos miškų pramonės produkcijos.	https://www.ptt.fi/ennusteet/metsaala-syksy-2024/

	<p>Prognozuojama, kad eksportas 2025 m. turėtų padidėti beveik 10 %, o 2024 m. – 3%. Didžiausias augimas bus dėl kartono ir celiuliozės eksporto.</p>	
2024-11-11	<p>Suomijos vyriausybė pasiūlė sumažinti visas penkių valstybinių įmonių nuosavybės teises, parduoti akcijas tokiose svarbiose įmonėse kaip „Finavia“ (oro uostai) ir „VR“ (geležinkeliai), išsaugodama mažiausiai 50,1 proc. akcijų, o „Posti Group“ (Suomijos paštas), „Gasum“ (dujų tiekėjas) ir „Kemijoki“ (hidroelektrinių reguliuotojas) įmonėse išsaugotų iki 33,4 proc. Už šį pasiūlymą dar bus balsuojama Suomijos parlamente, tačiau opozicijos lyderiai išreiškė susirūpinimą dėl strateginio turto pardavimo, ypač esant dabartinei stagnuojančiai ekonominei situacijai, kvestionuoja galimą riziką ir naudą, sumažėjusią Suomijos kontrolę pagrindinių paslaugų srityje. Vyriausybė akcentuoja, kad tokie pokyčiai sukurs lankstumo įmonėse.</p>	<p>Iltalehti</p>
2024-11-12	<p>Suomijos profesinių sąjungų konfederacija (SPSK), vienijanti 18 profesinių sąjungų, per 800 tūkst. narių, šiuo metu vykstančiose derybose dėl atlyginimų kėlimų reikalauja per 2025 m. padidinti atlyginimus 6% (mažiausiai 150 EUR), o per 2026 m. – dar 4% (mažiausiai 100 EUR) visiems darbuotojams. Šis vieningas reikalavimas visose SPSK priklausančiose profesinėse sąjungose yra neįprastas, nes iki šiol atskirų sektorių profesinės sąjungos siūlydavo atlyginimų pakėlimus pagal savo požiūrį. SPSK kaip pagrindinę šio reikalavimo priežastį nurodo mažėjančią perkamąją galią dėl infliacijos, kai Suomijos darbo užmokesčio augimas atsilieka nuo kitų euro zonos šalių. Šis reikalavimas prilyginamas „Švediškam modeliui“, kai profesinės sąjungos iš anksto viešai įspėja apie siekiamą atlyginimų kėlimo išraišką, taip pat pažymima, kad suderintas SPSK reikalavimas yra atsakas į ligšiolinį centro-dešinės vyriausybės nesiskaitymą su ja.</p>	<p>Yle, Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet, Helsingin Sanomat, Yle, Iltta-Sanomat</p>
2024-11-11	<p>„Nordea“ generalinis direktorius Frankas Vang-Jensenas pabrėžė stipresnių kapitalo rinkų poreikį Suomijos augimui skatinti. Vadovas akcentavo stiprią Suomijos švietimo sistemą ir pramonės šakas, tačiau pabrėžia, kad svarbu pritraukti daugiau kapitalo augančiam verslui paremti, didinti įmonėms investicijas, nes kitos didelės Suomijos įmonės, kaip „Nokia“, gali daugiau nebeatsirasti. Vang-Jensen ypač atkreipia dėmesį į mažą Suomijos kapitalo rinkos dydį ir poreikį daugiau vietinių investicinių fondų, kaip tai daroma Švedijoje. Taip pat atkreipiamas dėmesys į naujausias kibernetines atakas, kurios paveikė „Nordea“ internetines paslaugas. Nepaisant šių iššūkių, jis optimistiškai žiūri į „Nordea“ ateitį, akcentuodamas nuolatinės investicijas į technologijas ir augimą. Generalinis direktorius giria Suomiją, ypač Helsinkį, už aukštą gyvenimo kokybę, draugiškus</p>	<p>Kauppalehti</p>

	<p>žmones ir puikius anglų kalbos įgūdžius, ir tiki, kad mieste yra viskas, ko reikia norint pritraukti pasaulio dėmesį. „Nordea“ yra didžiausia Suomijos įmonė pagal rinkos kapitalizaciją, šiemet vertinama beveik 40 mlrd. EUR.</p>	
2024-11-18	<p>Suomija ir Jungtinė Karalystė pasirašė supratimo memorandumą dėl bendradarbiavimo branduolinėje energetikoje, ypač mažų modulinį branduolinių reaktorių plėtroje, branduolinio kuro tiekime, branduolinėse technologijose, branduolinių atliekų valdyme. JK pabrėžė norą dirbti glaudžiau plėtojant civilines branduolines programas, gerinti bendrą energetinį saugumą bei sparčiau siekti klimato neutralumo. Memorandume pripažįstama, kad maži ir pažangūs moduliniai reaktoriai (angl. <i>Small and Advanced Modular Reactors</i>) prisidės prie branduolinės energetikos ateities. Verta pažymėti, kad Suomijoje branduolinės elektrinės generuoja 42% sunaudojamos elektros šalyje, o šalyje jau pradama rimtai svarstyti dėl mažų branduolinių reaktorių naudą, pvz., toks vienas reaktorius galėtų aprūpinti visą Helsinkio miestą elektra, tačiau Finansų ministerijos teigimu saugumo reguliavimas gali mažų branduolinių reaktorių kainą itin išauginti.</p>	<p>https://valtioneuvosto.fi/en/-/1410877/finland-and-uk-sign-memorandum-of-understanding-to-promote-new-nuclear-energy-solutions</p>
2024-11-22	<p>Suomijoje atliktas tyrimas atskleidžia, kad ES priklausomybė nuo Kinijos gamybos sektoriuje 2018–2023 m. išaugo, nepaisant pastangų sumažinti priklausomybę nuo šios šalies. Pagrindinės ekonominės priklausomybės sritys apima svarbias žaliavas ir žaliųjų technologijų komponentus. Suomijos centrinio banko ekspertai pabrėžia, kad ES priklausomybė nuo Kinijos ekonomikos yra žymiai didesnė nei buvusi ES priklausomybė nuo Rusijos energijos. Pastangos diversifikuoti tiekimo grandines buvo ribotos, o bandymai įvesti tokias priemones kaip muitų tarifai Kinijos importui susidūrė su ES valstybių narių nesutarimu. Pvz., Suomija šiemet anksčiau susilaikė nuo balsavimo dėl tarifų kiniškiems automobiliams. Suomija, pritraukusi didelių Kinijos investicijų tokiose srityse kaip žaidimų sektorius, susiduria su iššūkiais derinant ekonominius poreikius ir Kinijos požiūrį į aplinkosaugą.</p>	<p>Hufvudstadsbladet</p>
2024-11-22	<p>Suomijos vyriausybė savo 2025 metų papildomame biudžete pasiūlė skirti papildomą finansavimą geležinkelių ir kelių infrastruktūros projektams. 400 mln. EUR asignavimas skirtas Länsirata geležinkelio linijos projektui pietvakarių Suomijoje, kuriuo būtų nutiestas greitesnis Helsinkis-Turku geležinkelis. Taip pat papildomai 10 mln. EUR skirta skaitmeninio geležinkelio projektui Digirata – šia iniciatyva siekiama atnaujinti geležinkelių saugos sistemas ir numatoma bendra suma eurų vertės 1,2 mlrd. EUR, įskaitant</p>	<p>Helsingin Sanomat</p>

	100 mln. eurų ES finansavimą. Žemės naudojimo, būsto ir transporto sutartims siūloma skirti per 130 mln. EUR.	
2024-11-28	Statybų plėtros bendrovė „Vetyalfa Oy“ planuoja statyti didelę žaliojo vandenilio gamyklą Suomijos mieste Kemijärvi, o veikla galėtų prasidėti iki 2030 m. Gamykloje bus naudojami vietiniai išteklių, įskaitant vandenį iš Kemijärvi ežerų ir elektros energiją iš netoliese esančių vėjo jėgainių, ypač iš didelio masto Lapioselkä vėjo jėgainių projekto. Šis projektas yra Suomijos žaliojo pereinamojo laikotarpio strategijos dalis.	Yle
2024-11-29	Suomijos gynybos sektoriaus grupės „Summa Defence“, bendradarbiaudama su Ukrainos partneriais, kuria bepiločių orlaivių gamybos gamyklą Suomijoje. Gamykloje bus gaminami bepiločiai orlaiviai, skirti naudoti Ukrainoje, o gamyba prasidės 2025 m. pradžioje. Iš pradžių jų bus pagaminta šimtais, tačiau siekiama greitai padidinti jų skaičių iki tūkstančių. Be Ukrainos, bepiločiai orlaiviai bus parduodami ES ir NATO šalyse.	Summa Defence

Rengėjas (-ai):

LR ambasados Suomijoje trečiasis sekretorius Žymantas Mozūraitis, +358 9 661 78080
zymantas.mozuraitis@urm.lt